

POPEDA

Popeda perustettiin marraskuussa 1977 Tampereella, Ikurissa, Pauli Mustajärven ja Ilari Ainialan toimesta. Nopeasti yhtyeeseen löytyi muutkin soittajat, kitaristeiksi Tapani "Arwo" Mikkonen ja Ari Puukka sekä rumpaliksi Kai Holm. Into sekä tahti oli alusta asti todella kova. Levytyssopimus saatiin Kari "Epe" Heleniuksen perustamalle Poko Rekordsille jo marraskuussa. Alkuvuodesta 1978 bändi teki ensimmäisen keikkansa ja levytti ensisinglen. Syksyllä 1978 oli bändin ensivisiitti tv:ssä, kun *Iltahähti*-ohjelma oli kuvannut elokuussa Tampereella Särkänniemessä *Kemut*-tapahtumassa esiintyneitä yhtyeitä. Debyyttialbumi *Popeda* ilmestyi saman vuoden lopulla.

Bändi teki kolmen ensimmäisen vuoden aikana tasaisesti keikkoja ja levyjä. Bändin periaate oli, että keikkoja tehdään missä ja milloin vaan. Heti alusta lähtien yhtyeen vahvuus oli väkevät live-esiintymiset. Se on jatkunut koko 48 vuoden ajan, mistä bändi tunnetaan parhaiten vielä tänä päivänäkin.

Toinen albumi *Rasvaa koneeseen!* oli onnistunut kokonaisuus, ensimmäisen hittinsä bändi sai vuonna 1980 vanhasta lastenlaulusta "Mörri Möykky", joka oli välipala keikoilla niin kuin singlen b-puoli "Bebobbahobbin". Single nousi myyntilistoilla Top 5:een. Popeda teki hidasta ja tasaista nousua kuuden vuoden ajan. Huhtikuussa 1982 bändiin liittyi kitaristiksi Vesa-Pekka "Costello" Hautamäki. Hänestä bändi sai Mikkosen rinnalle toisen biisintekijän. Popeda sai vuonna 1982 hitin "Yö", jonka oli säveltänyt Mikkonen ja sanoittanut Mustajärvi.

Oikean suursuosion aika oli vasta loppukesästä 1983. Popedan tuon aikaista kokoonpanoa pidetään hohdokkaimpana ja ikonisimpana: Pate Mustajärvi (laulu), Costello Hautamäki (kitara), Arwo Mikkonen (kitara), Jyrki Melartin (basso), Safka Pekkonen (koskettimet) ja Kai Holm (rummut), joka vaihtui lokakuussa 1983 vanhempaan veljeen, Kari Holmiin.

Tuuliajolla 1983-kiertueen aikana media pani merkille useiden juttujen muodossa Popedan olemassaolon ja sen suosion. Bändi itse tiesi suosionsa nousseen, sillä vuoden 1983 keikoilla yleisömäärät olivat nousseet, samoin keikkamäärät. Alkuvuodesta 1983 ilmestynyt "Delilah"-single oli pienoinen hitti. Albumi *Kaasua...* nosti yhtyeen viimeistään Suomen suosituimpien yhtyeiden kastiin ja varsinkin albumin "Kaasua komisaario Peppone" oli hitti ja se on pysynyt keikkasetissä aina näihin päiviin asti.

Jatkoa seurasi seuraavina vuosina: "Matkalla Alabamaan", "Sukset (vaikeata tämä hiihtäminen)", "Palle and the Boys", "Kuumaa kesä" ja "Kellot lyö" olivat jättihittejä ja keikkapaikat oli täynnä innokasta rockyleisöä. Bändi oli tehnyt pitkää työvoittoa ja se kantoi hedelmää 1980-luvun puolivälissä. Tuolloin vuosittaiset keikkamäärät olivat 150-160 vedon luokassa. Ensimmäisen kultalevynsä bändi sai vuonna 1984 ilmestyneestä *Harasoo*-albumista. Sitä seurasivat *Pohjantähden alla*, *Ei oo valoo* ja myöhemmin *Hallelujaa* ja *Kaasua...* sekä kokoelma-albumi *15 GT Golden Turpo*.

Kokoonpanot vaihtuvat bändeillä pitkän uran aikana ja niin on käynyt Popedallekin. Pahin menetys oli eittämättä Popedan alkuperäisen kitaristin ja alkuaikojen kappaleiden säveltäjän Arwo Mikkosen kuolema helmikuussa 1986 soundcheckin jälkeen Tampereella Cabaret Oscarissa. Oli lähellä että yhtye olisi lopettanut toimintansa, mutta suomirock-diggareiden onneksi se jatkoi uudella kokoonpanolla. Kosketinsoittajaksi saapui Jukka Järvinen ja kitaristiksi Timo "Törrö" Tapaninen. Syksyllä 1986 Popeda teki yhteiskiertueen

neuvostoliittolaisen Autograph- yhtyeen kanssa Suomessa. Seuraavan vuoden elokuussa Popeda esiintyi vastavierailulla Neuvostoliitossa Moskovassa, Gorkin puistossa. Oma lukunsa oli myös Eppu Normaalin kanssa toteutettu kymmenen keikan *20 vuotta lauteilla* -yhteiskierritys, loppuvuodesta 1987. Myös yhteissingle tehtiin, "20 vuotta sikana"/ "Hyvä kankkunen" ja a-puolesta tulikin iso hitti.

Vaikka 80-luvun lopulla suurin suosio oli laskenut, bändi teki silti keikkoja ahkerasti ja levytti tasaiseen tahtiin. Merkittävää oli 90-luvun alussa Markku Petanderin liittyminen bändiin basistiksi Jyrki Melartinin tilalle. Sävellyksistä päävastuun kantanut Hautamäki sai samanhenkisen aisaparin ja kaksikko teki todella kovaa jälkeä. Uusi nousu alkoi vuonna 1991, kun Popeda sai Petanderin kynästä jättihitin "Punaista ja makeaa". Vuonna 1992 ilmestynyt albumi *Svoboda* oli Popedan uran suurin menestys. Levyttä löytyi useampikin hitti, mm. "Kersantti Karoliina", "Repe ja Lissu" sekä käännöksiitit "Mää ja Tapparman mies" sekä "Kirje". Bändi nousi taas huipulle. Albumia myytiin yli 60 000 kappaletta. Jatkoa seurasi, sillä vuonna 1994 bändi sai Petanderin kynästä jättihitin "Tahdotko mut tosiaan". Vuonna 1996 basisti Jyrki Melartin palasi yhtyeeseen Petanderin tilalle. Keikkapaikkojen juomamyyntitulot olivat korkealla tasolla eikä lippuluukullakaan tarvinnut pettyä. Vaikka studiolevyjen myyntimäärä oli laskenut, niin kokoelmalevyt möivät tasaisesti hyvin; *15 GT Golden Turpo* (45 000 kpl), *Hittejä*, *Kersantti Karoliina* (49 000), *Pelkkää juhlaa* (66 000) ja *30-vuotinen sota* (28 000).

Popeda piti harvinaisen väli vuoden keikoista vuonna 2000. Asiaan vaikutti kahden jäsenen Kari Holmin ja Jukkis Järvisen poisjäänti yhtyeestä eikä Mustajärvi suostunut lähtemään keikoille. Keikkalavoille palattiin huhtikuussa vuonna 2001 uuden kokoonpanon ja levyn myötä. Vuonna 2002 bändi sai ison hitin kaksikolta Olli Lindholm-Pauli Hanhiniemi, "Kaksikäntä centtiä", johon ensin mainittu teki sävelen ja jälkimmäinen sanoituksen. Vuodet 2003- 2007 bändi keikkaili ahkerasti, joskin keikkojen taso vaihteli hyvin paljon. Albumeitakin tehtiin, mutta sen suurempaa hittiä ei seurannut. Vuoden 2007 kesällä sen aikainen Popeda koki eräänlaisen pysähdyksen Mustajärven sairauskohtauksen myötä ja loppuvuodesta keikkoja ei tehty ja sen aikainen kokoonpano hajosi. Vuoden 2008 keväällä nähtiinkin uusi kokoonpano, johon tuli Mustajärven, Hautamäen ja Melartinin lisäksi uusina jäseninä rumpali Kari "Lacu" Lahtinen sekä kosketinsoittaja Pate Kivinen. Yhtye oli kuin uudestisyntynyt, sillä keikat olivat erinomaisella tasolla ja albumi *Täydelliset miehet* möi kultaa ja piti sisällään monta onnistunutta rallia: "Elän itselleni", "Onhan päivä vielä huomennakin" ja "Kuutamohullu". Popeda palasi huipulle, taas kerran.

Vuonna 2013 ilmestyi kuuden cd:n boxi *Museorekisterissä*. Toistaiseksi viimeisin studioalbumi ilmestyi vuonna 2017 *Haista...Popeda!*, jolta löytyi hitti "Lihaa ja perunaa", jonka oli tehnyt albumin tuottaja Pasi Siitonen alias Stig. Marraskuussa 2021 bändistä jäi pois basisti Jyrki Melartin ja tilalle tuli Costellon poika Alex Hautamäki. Kahta vuotta myöhemmin laulaja Pauli Mustajärvi ilmoitti lopettavansa Popedan laulajana. Kokoonpanon viimeinen keikka nähtiin Tampereen Ratinassa syyskuun alussa 2023.

Vuoden 2024 alussa yhtye tiedotti jatkavansa samalla kokoonpanolla, paitsi että uudeksi laulajaksi valikoitui Olli Herman. Bändin vastaanotto oli kesän festivaaleilla erittäin hyvä. Bändi jatkaa keikkailua niin festareilla kuin ravintoloissa ja areenoilla, niin kuin suomalaisen rockin kivijalkabändin täytyykin. Moni onkin todennut, että suomalaisesta kesästä ja festareista puuttuu paljon, jos siellä ei esiinny Popeda. Sellaisen vaikutuksen yhtye on tehnyt vuosikymmenten ajan rockin nälkäisiin ihmisiin. On vain yksi Popeda.